

Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ Π.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Π.

Τηλεμάχου ἀναγνωρισμός Ὀδυσσέως.

Τὼ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃ Ὀδυσσεὺς καὶ δῖος ὕφορβός
ἐντύνοντο ἄριστον ἅμ' ἠοῖ, κειαμένω πῦρ,
ἔκπεμψάν τε νομῆας ἅμ' ἀγρομένοισι σύσσιν·
Τηλέμαχον δὲ περισσαινὸν κύνες ὕλακόμοωροι,
οὐδ' ὕλαον προσιόντα. νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς 5
σαίνοντάς τε κύνας, περὶ τε κύνπος ἦλθε ποδοῖν
αἶψα δ' ἄρ' Εὐμαιὸν ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Εὐμαί, ἧ μάλα τίς τοι ἐλεύσεται ἐνθάδ' ἑταῖρος,
ἧ καὶ γνώριμος ἄλλος· ἐπεὶ κύνες οὐχ ὕλάουσιν,
ἀλλὰ περισσαινουσι· ποδῶν δ' ὑπὸ δοῦπον ἀκούω. 10

Οὐπω πᾶν εἴρητο ἔπος, ὅτε οἱ φίλος υἱὸς
ἔστη ἐνὶ προθύροισι· ταφῶν δ' ἀνόρουσε συβώτης·
ἐκ δ' ἄρα οἱ χειρῶν πέσον ἄγγεα, τοῖς ἐπονεῖτο,
κιρνὰς αἰθόπα οἶνον. ὁ δ' ἀντίος ἦλθεν ἀνακτος·
κῦσσε δέ μιν κεφαλὴν τε καὶ ἄμφω φάεα καλά, 15

- χεῖράς τ' ἀμφοτέρας· θαλερόν δέ οἱ ἔκπεσε δάκρυ.
 ὡς δὲ πατήρ ὄν παῖδα φίλα φρονέων ἀγαπάζει,
 ἐλθόντ' ἐξ ἀπίης γαίης δεκάτῳ ἐνιαυτῷ,
 μῦνον, τηλύγετον, τῷ ἐπ' ἄλγεα πολλὰ μογήσῃ·
 20 ὡς τότε Τηλέμαχον θεοειδέα διὸς ὑφορβὸς
 πάντα κύσεν περιφύς, ὡς ἐκ θανάτοιο φυγόντα·
 καὶ ὃ ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Ἦλθες, Τηλέμαχε, γλυκερόν φάος. οὐ σ' ἔτ' ἔγωγε
 ὄψεσθαι ἐφάμην, ἐπεὶ ὄχεο νηϊ Πύλονδε·
 25 ἀλλ' ἄγε νῦν εἴσελθε, φίλον τέκος, ὄφρα σε θυμῷ
 τέρψομαι εἰσοράων, νέον ἄλλοθεν ἔνδον ἔοντα.
 οὐ μὲν γάρ τι θάμ' ἀγρόν ἐπέρχεαι, οὐδὲ νομῆας,
 ἀλλ' ἐπιδημεύεις· ὡς γάρ νύ τοι εὐάδε θυμῷ,
 ἀνδρῶν μνηστήρων ἐσορᾶν αἰδέηλον ὄμιλον.
 30 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤυδα·
 ἔσσειται οὕτως, ἄττα· σέθεν δ' ἔνεκ' ἐνθάδ' ἰκάνω,
 ὄφρα σέ τ' ὄφθαλμοῖσιν ἴδω, καὶ μῦθον ἀκούσω,
 εἴ μοι ἔτ' ἐν μεγάροις μήτηρ μένει, ἢ τίς ἤδη
 ἀνδρῶν ἄλλος ἔγημεν, Ὀδυσσεύς δέ που εὐνή
 35 χήτει ἐνευναίων κάκ' ἀράχνια κεῖται ἔχουσα.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·
 καὶ λίην κείνη γε μένει τετληότι θυμῷ
 σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν· οἷζυραὶ δέ οἱ αἰεὶ
 φθίνουσιν νύκτες τε καὶ ἡμέατα δακρυχεοῦση.
 40 Ὡς ἄρα φωνήσας οἱ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος·
 ἀντάρ ὄγ' εἶσω ἱέν, καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδόν.
 τῷ δ' ἔδρης ἐπιόντι πατήρ ὑπόειξεν Ὀδυσσεύς·
 Τηλέμαχος δ' ἐτέρωθεν ἐρήτυε, φώνησέν τε·
 Ἦσ', ὦ ξεῖν'· ἡμεῖς δὲ καὶ ἄλλοθι δήμεν' ἔδρην

σταθμῶ ἐν ἡμετέρῳ· πάρα δ' ἀνήρ, ὃς καταθήσει. 45

Ὡς φάθ'· ὁ δ' αὖτις ἰὼν κατ' ἄρ' ἔξετο· τῷ δέ
 συμβώτης

χεῦεν ὑπο χλωρᾶς ῥώπας καὶ κῶας ὑπερθεῖν·
 ἔνθα καθέξει· ἔπειτα Ὀδυσσῆος φίλος υἱός.

τοῖσιν δ' αὖ κρειῶν πίνακας παρέθηκε συμβώτης
 ὀπιταλέων, ἃ ῥα τῇ προτέρῃ ὑπέλειπον ἔδοντες. 50

σῆτον δ' ἔσσυμένως παρενήνεεν ἐν κανέοισιν,
 ἐν δ' ἄρα κισσυβίῳ κίρην μελιηδέα οἶνον·

αὐτὸς δ' ἀντίον ἴξεν Ὀδυσσῆος θείοιο.

οἱ δ' ἐπ' ὀνειάθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἰάλλον.

αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο, 55

δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε δῖον ὑφορβόν·

Ἄττα, πόθεν τοι ξεῖνος ὄδ' ἴκετο; πῶς δέ εἰ ναῦται

ἤγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωνται;

οὐ μὲν γάρ τί εἰ πεζὸν οἴομαι ἐνθάδ' ἰκέσθαι.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε, συμβῶτα 60

τοιγὰρ ἐγὼ τοι, τέκνον, ἀληθεῖα πάντ' ἀγορεύσω.

ἐκ μὲν Κρητῶν γένος εὐχεται εὐρειαίων·

φησὶ δὲ πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστυα δινηθῆναι

πλαζόμενος· ὡς γὰρ οἱ ἐπέκλωσεν τάγε δαίμων.

νῦν αὖ Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐκ νηὸς ἀποδράς 65

ἦλυθ' ἐμὸν πρὸς σταθμόν, ἐγὼ δέ τοι ἐγγυαλίξω·

ἔρξον, ὅπως ἐθέλεις· ἰκέτης δέ τοι εὐχεται εἶναι.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤυδα·

Εὐμαί, ἧ μάλα τοῦτο ἔπος θυμαλγῆς ἔειπες·

πῶς γὰρ δὴ τὸν ξεῖνον ἐγὼν ὑποδέξομαι οἴκῳ; 70

αὐτὸς μὲν νέος εἰμί, καὶ οὐπω χερσὶ πέποιθα

ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνη·

- μητροὶ δ' ἐμῇ δίχα θυμὸς ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζει,
 ἢ αὐτοῦ παρ' ἐμοὶ τε μένη, καὶ δῶμα κομίζη,
 75 εὐνήν τ' αἰδομένη πόσιος, δῆμοιό τε φῆμιν·
 ἢ ἤδη ἅμ' ἐπιηται Ἀχαιῶν, ὅστις ἄριστος
 μνάται ἐνὶ μεγάροισιν ἀνὴρ, καὶ πλείστα πόρησιν.
 ἀλλ' ἦτοι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ τεὸν ἵκετα δῶμα,
 ἔσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἴματα καλά·
 80 δώσω δὲ ξίφος ἄμφηκες, καὶ ποσσὶ πέδιλα,
 πέμψω δ', ὅππῃ μιν κραδίη θυμὸς τε κελεύει.
 εἰ δ' ἐθέλεις, σὺ κόμισσον, ἐνὶ σταθμοῖσιν ἐρύξας·
 εἴματα δ' ἐνθάδ' ἐγὼ πέμψω καὶ σῖτον ἅπαντα,
 ἔδμεναι, ὡς ἂν μὴ σε κατατρέχη καὶ ἐταίρους.
 85 κεῖσε δ' ἂν οὐ μιν ἔγωγε μετὰ μνηστῆρας ἔαμι
 ἔρχεσθαι· λίην γὰρ ἀτάσθαλον ὕβριν ἔχουσιν·
 μὴ μιν κερτομέωσιν, ἐμοὶ δ' ἄχος ἔσσεται αἰνόν.
 πρῆξαι δ' ἀργαλέον τι μετὰ πλεόνεσσιν ἔοντα
 ἄνδρα καὶ ἴφθιμον· ἐπειὴ πολὺ φέρτεροί εἰσιν.
 90 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 ὦ φίλ', ἐπεὶ θῆν μοι καὶ ἀμείψασθαι θέμις ἐστίν,
 ἢ μάλα μεν καταδάπτει ἀκούοντος φίλον ἦτορ,
 οἷά φατε μνηστῆρας ἀτάσθαλα μηχανάσθαι
 ἐν μεγάροισι, ἀέκητι σέθεν, τοιούτου ἔοντος.
 95 εἶπέ μοι, ἢ ἐκὼν ὑποδάμνασαι, ἢ σέγε λαοὶ
 ἐχθαίρουσ' ἀνὰ δῆμον, ἐπισπόμενοι θεοῦ ὄμφῃ·
 ἢ τι κασιγνήτοις ἐπιμέμφεαι· οἷσίπερ ἀνὴρ
 μαρναμένοισι πέποιθε, καὶ εἰ μέγα νεῖκος ὄρηται.
 αἰ γὰρ ἐγὼν οὕτω νέος εἶην τῶδ' ἐπὶ θυμῷ,
 100 ἢ παῖς ἐξ Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἢ ἐκ αὐτός·
 [ἔλθοι ἀλητεύων· ἔτι γὰρ καὶ ἐλπίδος αἴσα.]

αὐτίκ' ἔπειτ' ἀπ' ἐμεῖο κάρη τάμοι ἀλλότριος φῶς,
εἰ μὴ ἐγὼ κείνοισι κακὸν πάντεσσι γενοίμην,
ἔλθῶν ἐς μέγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.

εἰ δ' αὖ με πληθυῖ δαμασαίατο, μῦνον ἔοντα, 405
βουλοίμην ἢ ἐν ἐμοῖσι κατακτάμενος μεγάροισιν
τεθνάμεν, ἢ τάδε γ' αἰὲν ἀεικέα ἔργ' ὄρασθαι,
ξείνους τε στυφελίζομένους, δμῳάς τε γυναικας
ἔυστάζοντας ἀεικελίως κατὰ δώματα καλά,
καὶ οἶνον διαφρυσσόμενον, καὶ σῖτον ἔδοντας 410
μὰψ αὐτως, ἀτέλεστον, ἀνηνύστῳ ἐπὶ ἔργῳ.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα·
τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
οὔτε τί μοι πᾶς δῆμος ἀπεχθόμενος χαλεπαίνει,
οὔτε κασιγνήτοις ἐπιμέμφομαι, οἷσίπερ ἀνήρ 415
μαρναμένοισι πέποιθε, καὶ εἰ μέγα νεῖκος ὄρηται.
ᾧδε γὰρ ἡμετέρην γενεὴν μούνωσε Κρονίων·
μῦνον Λαέρτην Ἀρχεῖσιος υἱὸν ἔτικτεν,
μῦνον δ' αὐτ' Ὀδυσῆα πατὴρ τέκεν· αὐτὰρ Ὀδυσ-
σεύς

μῦνον ἔμ' ἐν μεγάροισι τεκὼν λίπεν, οὐδ' ἀπόνητο. 420
τῷ νῦν δυσμενέες μάλα μυρῖοι εἴσ' ἐνὶ οἴκῳ.
ὅσσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,
Δουλιχίῳ τε Σάμῃ τε καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
ἢδ' ὅσσοι κροναῖην Ἰθάκην κάτα κοιρανέουσιν,
τόσσοι μητέρ' ἐμὴν μνῶνται, τρῦχουσι δὲ οἶκον. 425
ἢ δ' οὔτ' ἀρνεῖται στυγερὸν γάμον, οὔτε τελευτὴν
ποιῆσαι δύναται· τοὶ δὲ φθινύθουσιν ἔδοντες
οἶκον ἐμόν· τάχα δὴ με διαῤῥαίσουσι καὶ αὐτόν.
ἀλλ' ἦτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται. —

- 130 ἄττα, σὺ δ' ἔρχεο θᾶσσον, ἐχέφρονι Πηνελοπεΐῃ
εἶφ', ὅτι οἱ σῶς εἰμί, καὶ ἐκ Πύλον εἰλήλουθα.
αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μενέω, σὺ δὲ δεῦρο νέεσθαι,
οἷη ἀπαγγείλας· τῶν δ' ἄλλων μήτις Ἀχαιῶν
πενθέσθω· πολλοὶ γὰρ ἐμοὶ κακὰ μηχανόωνται.
- 135 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφησ', Εὐμαιε συβῶτα
γιγνώσκω, φρονέω· τάγε δὴ νοέοντι κελεύεις.
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἶπέ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
ἧ καὶ Λαέρτη αὐτὴν ὁδὸν ἄγγελος ἔλθω
δυσμόρῳ; ὃς τείως μὲν Ὀδυσσεύς μὲν ἄχεύων,
- 140 ἔργα τ' ἐποπιτεύεσκε, μετὰ δμῶων τ' ἐνὶ οἴκῳ
πῖνε καὶ ἦσθ', ὅτε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀνώγοι·
αὐτὰρ νῦν, ἐξ οὗ σύγε ὤχεο νηϊ Πύλονδε,
οὐπω μὲν φασιν φαγέμεν καὶ πιέμεν αὐτως,
οὐδ' ἐπὶ ἔργα ἰδεῖν· ἀλλὰ στοναχῆ τε γόῳ τε
- 145 ἦσται ὀδυρόμενος, φθινύθει δ' ἀμφ' ὄστεόφι χροῶς.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα·
ἄλγιον, ἀλλ' ἔμπης μιν ἐάσομεν, ἀχνύμενοί περ.
εἰ γὰρ πως εἷη αὐτάγρετα πάντα βροτοῖσιν,
πρωτόν κεν τοῦ πατρος ἐλοιμεθα νόστιμον ἦμαρ.
- 150 ἀλλὰ σύγ' ἀγγείλας ὀπίσω κίε, μηδὲ κατ' ἀγρούς
πλάζεσθαι μετ' ἐκεῖνον· ἀτὰρ πρὸς μητέρα εἰπεῖν,
ἀμφίπολον ταμίην ὀτρυνέμεν ὅτι τάχιστα
κρύβδην· κείνη γὰρ κεν ἀπαγγεῖλειε γέροντι.
Ἥ ῥα, καὶ ὤρσε συφορβόν· ὃ δ' εἵλετο χερσὶ
πέδιλα,
- 155 δησάμενος δ' ὑπὸ ποσσὶ πόλινδ' ἴεν. οὐδ' ἄρ' Ἀθήνην
λῆθεν ἀπὸ σταθμοῖο κίων Εὐμαιος ὑφορβός·
ἀλλ' ἦγε σχεδὸν ἦλθε· δέμας δ' ἦϊκτο γυναικί,

οὔτις τοι θεός εἰμι· τί μ' ἀθανάτοισιν εἴσκεις,
ἀλλὰ πατήρ τεός εἰμι, τοῦ εὔνεκα σὺ στεναχίζων
πάσχεις ἄλγεα πολλά, βίας ὑποδέγμενος ἀνδρῶν.

190 Ὡς ἄρα φωνήσας υἱὸν κύσε, καὶ δὲ παρειῶν
δάκρυον ἤκε χαμαῖζε· πάρος δ' ἔχε νωλεμές αἰεὶ.
Τηλέμαχος δ' — οὐ γὰρ πω ἐπέειθετο ὄν πατέρῳ
εἶναι —

ἔξαυτίς μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·

Οὐ σύγ' Ὀδυσσεύς ἐσσι, πατήρ ἐμός· ἀλλὰ με
δαίμων

195 θέλγει, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στεναχίζω.
οὐ γὰρ πως ἂν θνητὸς ἀνὴρ τάδε μηχανόοιτο
ᾧ αὐτοῦ γε νόω, ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἐπελθὼν
ῥηϊδίως ἐθέλων θείῃ νέον ἢ γέροντα.

ἢ γὰρ τοι νέον ἦσθα γέρον, καὶ ἀεικέα ἔσσο·

200 νῦν δὲ θεοῖσιν ἔοικας, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσ-
σεύς·

Τηλέμαχ', οὐ σε ἔοικε φίλον πατέρῳ ἔνδον ἔοντα
οὔτε τι θαυμάζειν περιώσιον, οὔτ' ἀγάασθαι.

οὐ μὲν γὰρ τοι ἔτ' ἄλλος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς·
205 ἀλλ' ὄδ' ἐγὼ τοιόςδε, παθὼν κακά, πολλὰ δ' ἀληθεῖς,
ἦλυθον εἰκοσιῶ ἔτει ἐς πατρίδα γαῖαν.

αὐτάρ τοι τόδε ἔργον Ἀθηναίης ἀγελείης,
ἦτε με τοῖον ἔθηκεν, ὅπως ἐθέλει· δύναται γὰρ·
ἄλλοτε μὲν πτωχῶ ἑναλίγκιον, ἄλλοτε δ' αὐτε

210 ἀνδρὶ νέω, καὶ καλὰ περὶ χροῖ εἶματ' ἔχοντι.
ῥηϊδίον δὲ θεοῖσι, τοῖ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
ἡμὲν κωδῆναι θνητὸν βροτὸν, ἠδὲ κακῶσαι.

Ὡς ἄρα φωνήσας κατ' ἄρ' ἔξετο· Τηλέμαχος δὲ
 ἀμφιχυθεὶς πατέρ' ἐσθλὸν ὄδυρετο, δάκρυα λείβων.
 ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ὑφ' ἴμερος ὦρτο γόοιο· 215

κλαῖον δὲ λιγέως, ἀδινώτερον ἢ τ' οἴωνοί,
 φῆναι ἢ αἰγυπιοὶ γαμψώνυχες, οἷσίτε τέκνα
 ἀγρόται ἐξείλοντο, πάρος πετεινὰ γενέσθαι·
 ὡς ἄρα τοίγ' ἔλεεινὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶβον.
 καὶ νῦν ὄδυρομένοισιν ἔδν φάος ἡέλιιο, 220
 εἰ μὴ Τηλέμαχος προσεφώνεεν ὄν πατέρ' αἴψα·

Ποίη γὰρ νῦν δεῦρο, πάτερ φίλε, νηῖ σε ναῦται
 ἤγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωνται;
 οὐ μὲν γὰρ τί σε πεζὸν οἶομαι ἐνθάδ' ἐκέσθαι.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς· 225
 τοιγὰρ ἐγὼ τοι, τέκνον, ἀληθείην καταλέξω.

Φαίηκές μ' ἄγαγον ναυσίκλυτοι, οἷτε καὶ ἄλλους
 ἀνθρώπους πέμπουσιν, ὅτις σφέας εἰσαφίκηται·
 καὶ μ' εὐδοντ' ἐν νηῖ θεῶν ἐπὶ πόντον ἄγοντες,
 κάτθεσαν εἰς Ἰθάκην· ἔπορον δέ μοι ἀγλαὰ δῶρα, 230
 χαλκὸν τε χρυσὸν τε ἄλλισ, ἐσθῆτά θ' ὑφαντήν·
 καὶ τὰ μὲν ἐν σπήεσσι θεῶν ἰότητι κέονται.

νῦν αὖ δεῦρ' ἰκόμην, ὑποθημοσύνησιν Ἀθήνης,
 ὄφρα κε δυσημένεσσι φόνου πέρι βουλευώμεν.
 ἀλλ' ἄγε μοι μνηστῆρας ἀριθμήσας κατάλεξον, 235

ὄφρ' εἰδέω, ὅσσοι τε καὶ οἵτινες ἄνδρες εἰσὶν·
 καὶ κεν ἐμὸν κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μερμηριζῶς
 φράσσομαι, εἴ κεν νῶϊ δυνησόμεθ' ἀντιφέρεσθαι,
 μούνω ἄνευθ' ἄλλων, ἢ καὶ διζησόμεθ' ἄλλους.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΰδα· 240
 ὦ πάτερ, ἦτοι σεῖο μέγα κλέος αἰὲν ἄκουον,

χειράς τ' αἰχμητῆν ἔμεναι, καὶ ἐπίφρονα βουλὴν·
 ἀλλὰ λίην μέγα εἶπες· ἄγῃ μ' ἔχει· οὐδέ κεν εἴη,
 ἄνδρε δύω πολλοῖσι καὶ ἰφθίμοισι μάχεσθαι.

245 μνηστήρων δ' οὐτ' ἄρ' δεκάς ἀτρεκές, οὔτε δὺ οἴαι,
 ἀλλὰ πολὺ πλέονες· τάχα δ' εἴσεαι ἐνθάδ' ἀριθμόν
 ἐκ μὲν Δουλιχίουο δύω καὶ πενήκοντα
 κοῦροι κεκριμένοι, ἕξ δὲ δρησιτῆρες ἔπονται·

ἐκ δὲ Σάμης πίσυρές τε καὶ εἴκοσι φῶτες ἔασιν,
 250 ἐκ δὲ Ζακύνθου ἔασιν εἴκοσι κοῦροι Ἀχαιῶν,
 ἐκ δ' αὐτῆς Ἰθάκης δυοκαίδεκα πάντες ἀριστοί,
 καὶ σφιν ἅμ' ἐστὶ Μέδων κῆρυξ, καὶ θεῖος ἀοιδός,
 καὶ δοιῶ θεράποντε, δαήμονε δαιτροσυνάων.
 τῶν εἴ κεν πάντων ἀντήσομεν ἔνδον ἑόντων,

255 μὴ πολὺπικρα καὶ αἰνὰ βίας ἀποτίσειαι ἐλθῶν.
 ἀλλὰ σύγ', εἰ δύνασαι τιν' ἀμύντορα μερμηρίξαι,
 φράζεο, ὃ κέν τις νῶϊν ἀμύνοι πρόφρονι θυμῷ.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο, καὶ μεν ἄκουσον·
 260 καὶ φράσαι, εἴ κεν νῶϊν Ἀθήνη σὺν Διὶ πατρὶ
 ἀρκέσει, ἢ εἴ τιν' ἄλλον ἀμύντορα μερμηρίξω.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα·
 ἐσθλῷ τοι τούτῳ γ' ἐπαμύντορε, τοὺς ἀγορεύεις,
 ἔπι περ ἐν νεφέεσσι καθημένῳ· ὥτε καὶ ἄλλοις
 265 ἀνδράσι τε κρατέουσι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 οὐ μὲν τοι κείνῳ γε πολὺν χρόνον ἀμφὶς ἔσεσθον
 φυλόπιδος κρατερῆς, ὅποτε μνηστήρσι καὶ ἡμῖν
 ἐν μεγάροισιν ἐμοῖσι μένος κρῖνῆται Ἄρης.
 270 ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν ἔρχεο ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφιν

οἴκαδε, καὶ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὁμίλει·
 αὐτὰρ ἐμὲ προτὶ ἄστνυ συμβώτης ὕστερον ἄξει,
 πτωχῶ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον ἠδὲ γέροντι.
 εἰ δέ μ' ἀτιμήσουσι δόμον κάτα, σὸν δὲ φίλον κῆρ
 τετλάτω ἐν στήθεσσι, κακῶς πάσχοντος ἐμεῖο. 275
 ἦνπερ καὶ διὰ δῶμα ποδῶν ἔλκωσι θύραζε,
 ἢ βέλεσιν βάλλωσι· σὺ δ' εἰσορόων ἀνέχεσθαι.
 ἀλλ' ἦτοι πάυεσθαι ἀνωγέμεν ἀφροσυνάων,
 μειλιχίοις ἐπέεσσι παραυδῶν· οἱ δέ τοι οὔτι
 πείσονται· δὴ γὰρ σφι παρίσταται αἴσιμον ἦμαρ. 280
 [ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
 ὁππότε κεν πολύβουλος ἐνὶ φρεσὶ θῆσει Ἀθήνη,
 νεύσω μὲν τοι ἐγὼ κεφαλή· σὺ δ' ἔπειτα νοήσας,
 ὅσσα τοι ἐν μεγάροισιν Ἀρήϊα τεύχεα κεῖται,
 ἔς μυχὸν ὑψηλοῦ θαλάμου καταθεῖναι ἀείρας 285
 πάντα μάλ'· αὐτὰρ μνηστῆρας μαλακοῖς ἐπέεσσι
 παρφάσθαι, ὅτε κέν σε μεταλλῶσιν ποθέοντες·
 ἐκ καπνοῦ κατέθῃκ'· ἐπεὶ οὐκέτι τοῖσιν ἐώκει,
 οἷά ποτε Τροίηνδε κίων κατέλειπεν Ὀδυσσεύς,
 ἀλλὰ κατήκισται, ὅσσον πυρὸς ἵκετ' αὐτμῆ. 290
 πρὸς δ' ἔτι καὶ τόδε μείζον ἐνὶ φρεσὶ θῆκε Κρονίων,
 μή πως οἴνωθέντες, ἔρην στήσαντες ἐν ὑμῖν,
 ἀλλήλους τρώσῃτε, καταισχύνῃτε τε δαῖτα
 καὶ μνηστῆρσιν· αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος.
 νῶϊν δ' οἷοισιν δύο φάσγανα καὶ δύο δοῦρε 295
 καλλιπέειν, καὶ δοιὰ βοάγρια χερσὶν ἐλέσθαι,
 ὡς ἂν ἐπιθύσαντες ἐλοίμεθα· τοὺς δὲ κ' ἔπειτα
 Παλλὰς Ἀθηναίη θέλξει καὶ μητιέτα Ζεὺς.]
 ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·

- 300 εἰ ἐτεόν γ' ἐμός ἐσσι καὶ αἵματος ἡμετέροιο,
μήτις ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἀκουσάτω ἔνδον ἑόντος,
μήτ' οὖν Λαέρτης ἴστω τόγε, μήτε συβώτης,
μήτε τις οἰκῆων, μήτ' αὐτὴ Πηνελόπεια·
ἀλλ' οἶοι, σύ τ' ἐγώ τε, γυναικῶν γνώομεν ἰθύν·
- 305 καὶ κέ τεο δμῶων ἀνδρῶν ἔτι πειρηθεῖμεν,
ἡμὲν ὅπου τις νῶ τίει καὶ δεΐδιδε θυμῶ,
ἡδ' ὅτις οὐκ ἀλέγει, σέ δ' ἀτιμᾶ, τοῖον ἑόντα.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε φαιδίμος υἱός·
ὦ πάτερ, ἦτοι ἐμὸν θυμὸν καὶ ἔπειτά γ', οἴω,
310 γνῶσθαι· οὐ μὲν γάρ τι χαλιφροσύναι μέ γ' ἔχουσιν·
ἀλλ' οὔτοι τόδε κέρδος ἐγὼν ἔσσεσθαι οἴω
ἡμῖν ἀμφοτέροισι· σέ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα.
δηθὰ γὰρ αὐτως εἴσῃ ἐκάστου πειρητίζων,
ἔργα μετερχόμενος· τοὶ δ' ἐν μεγάροισιν ἔκηλοι
315 χρήματα δαρδάπτουσιν ὑπέρβιον, οὐδ' ἐπι φειδώ.
ἀλλ' ἦτοι σε γυναικῆς ἐγὼ δεδάασθαι ἄνωγα,
αἴτε σ' ἀτιμάζουσι, καὶ αἱ νηλιτεῖς εἰσίν·
ἀνδρῶν δ' οὐκ ἂν ἔγωγε κατὰ σταθμούς ἐθέλοιμι
ἡμέας πειράζειν, ἀλλ' ὕστερα ταῦτα πένεσθαι,
- 320 εἰ ἐτεόν γέ τι οἴσθαι Διὸς τέρας αἰγιόχοιο.
Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον. —
ἡ δ' ἄρ' ἔπειτ' Ἰθάκηνδε κατήγετο νηὺς εὐεργής,
ἡ φέρε Τηλέμαχον Πυλόθεν καὶ πάντας εἰαίρους·
οἱ δ' ὅτε δὴ λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς ἵκοντο,
325 νῆα μὲν οἶγες μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρουσαν,
τεύχεα δέ σφ' ἀπένεικαν ὑπὲρ θυμοὶ θεράποντες·
αὐτίκα δ' ἐς Κλυτίοιο φέρον περικαλλέα δῶρα.
αὐτὰρ κήρυκα πρόεσαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος,

ἀγγελίην ἐρέοντα περίφρονι Πηνελοπείῃ,
οὐνεκα Τηλέμαχος μὲν ἐπ' ἀγροῦ, νῆα δ' ἀνώγει 330

ἄστυδ' ἀποπλείειν· ἵνα μὴ δείσασ' ἐνὶ θυμῷ
ἰφθίμη βασιλεία τέρεν κατὰ δάκρυον εἶβοι.
τῷ δὲ συναντήτην κήρουξ καὶ δῖος ὑφορβός,
τῆς αὐτῆς ἕνεκ' ἀγγελίης, ἐρέοντε γυναίκε·

ἄλλ' ὅτε δὴ ὅ' ἴκοντο δόμον θείου βασιλῆος, 335
κῆρουξ μὲν ῥα μέσησι μετὰ δμῶῃσιν ἔειπεν·

Ἦδη τοι, βασιλεία, φίλος παῖς εἰλήλουθεν.
Πηνελοπείῃ δ' εἶπε συνβώτης ἄγχι παραστάς
πάνθ', ὅσα οἱ φίλος υἱὸς ἀνώγει μυθήσασθαι.
αὐτὰρ ἐπειδὴ πᾶσαν ἐφημοσύνην ἀπέειπεν, 340
βῆ ὅ' ἵμεναι μεθ' ὑας, λίπε δ' ἔρκεά τε μέγαρόν τε.

Μνηστῆρες δ' ἀκάχοντο, κατήφησάν τ' ἐνὶ θυμῷ·
ἐκ δ' ἦλθον μέγαροιο παρέκ μέγα τειχίον αὐλῆς,
αὐτοῦ δὲ προπάροικε θυράων ἐδριόωντο.
τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἦρχ' ἀγορεύειν· 345

Ἔ φίλοι, ἢ μέγα ἔργον ὑπερφιάλως τετέλεσται
Τηλεμάχῳ, ὁδὸς ἦδε· φάμεν δέ οἱ οὐ τελέεσθαι.
ἄλλ' ἄγε, νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν, ἣτις ἀρίστη,
ἐς δ' ἐρέτας ἀλιῆας ἀγείρομεν, οἳ κε τάχιστα
κείνοισ ἀγγέλῳσι θεῶς οἰκόνδε νέεσθαι. 350

Οὐπω πᾶν εἶρηθ', ὅτ' ἄρ' Ἀμφίνομος ἶδε νῆα,
στρεφθεὶς ἐκ χώρης, λιμένος πολυβενθέος ἐντός,
ἰστία τε στέλλοντας, ἔρετμά τε χερσὶν ἔχοντας.
ἠδὺ δ' ἄρ' ἐκγελάσας μετεφώνεεν οἷς ἐτάροισιν·

Μή τιν' ἔτ' ἀγγελίην ὀτρύνομεν· οἶδε γὰρ ἔνδον· 355
ἢ τίς σφιν τόδ' ἔειπε θεῶν, ἢ εἶσιδον αὐτοὶ
νῆα παρερχομένην, τὴν δ' οὐκ ἐδύναντο κιχῆναι.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἀνστάντες ἔβαν ἐπὶ θῖνα θαλάσσης·

- αἴψα δὲ νῆα μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρουσαν,
 360 τεύχεα δέ σφ' ἀπένεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες.
 αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν κίον ἀθρόοι, οὐδέ τιν' ἄλλον
 εἶων οὔτε νέων μεταίξειν, οὔτε γερόντων.
 τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός·
 ὦ πόποι, ὡς τόνδ' ἄνδρα θεοὶ κακότητος ἔλυσαν.
 365 ἤματα μὲν σκοποὶ ἴζον ἐπ' ἀκρίας ἠνεμοέσσας,
 αἰὲν ἐπασσύτεροι· ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι,
 οὔ ποτ' ἐπ' ἠπείρου νύκτ' ἄσαμεν, ἀλλ' ἐνὶ πόντῳ
 νηὶ θοῇ πλείοντες ἐμίνομεν Ἡῶ διαν,
 Τηλέμαχον λοχόωντες, ἵνα φθίσωμεν ἐλόντες
 370 αὐτόν· τὸν δ' ἄρα τέως μὲν ἀπήγαγεν οἴκαδε δαίμων.
 ἡμεῖς δ' ἐνθάδε οἱ φραζώμεθα λυγρὸν ὄλεθρον
 Τηλεμάχῳ· μηδ' ἡμᾶς ὑπεκφύγοι· οὐ γὰρ οἴω,
 τούτου γε ζῶντος, ἀνύσσεσθαι τάδε ἔργα.
 αὐτὸς μὲν γὰρ ἐπιστήμων βουλήν τε νόον τε·
 375 λαοὶ δ' οὐκέτι πάμπαν ἐφ' ἡμῖν ἤρα φέρουσιν.
 ἀλλ' ἄγετε, πρὶν κείνον ὀμηγυρίσασθαι Ἀχαιοὺς
 εἰς ἀγορὴν — οὐ γάρ τι μεθησέμεναί μιν οἴω,
 ἀλλ' ἀπομηνίσει, ἐρέει δ' ἐν πᾶσιν ἀναστάς,
 οὔνεκά οἱ φόνον αἰπὺν ἐράπτομεν, οὐδ' ἐκίχημεν.
 380 οἱ δ' οὐκ αἰνήσουσιν ἀκούοντες κακὰ ἔργα·
 μή τι κακὸν ῥέξωσι, καὶ ἡμέας ἐξελάσωσιν
 γαίης ἡμετέρης, ἄλλων δ' ἀφικώμεθα δῆμον —
 ἀλλὰ φθέωμεν ἐλόντες ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόλης,
 ἢ ἐν ὁδῷ· βίοτον δ' αὐτοὶ καὶ κτήματ' ἔχωμεν,
 385 δασσάμενοι κατὰ μοῖραν ἐφ' ἡμέας, οἰκία δ' αὐτε

κείνου μητέρι δοῖμεν ἔχειν, ἦδ' ὅστις ὄπνιοι.
 εἰ δ' ὑμῖν ὄδε μῦθος ἀφανδάνει, ἀλλὰ βόλεσθε
 αὐτόν τε ζῶειν καὶ ἔχειν πατρῷα πάντα,
 μή οἱ χρήματ' ἔπειτα ἄλις θυμηδὲ' ἔδωμεν,
 ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι, ἀλλ' ἐκ μεγάροιο ἕκαστος 390
 μνάσθω ἐδνοισιν διζήμενος· ἦ δέ κ' ἔπειτα
 γήμαιθ', ὅς κε πλεῖστα πόροι, καὶ μόρσιμος ἔλθοι.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῆ.
 τοῖσιν δ' Ἀμφίνομος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,
 Νίσου φαίδιμος υἱός, Ἀρητιάδαο ἀνακτος· 395

ὅς ῥ' ἐκ Δουλιχίου πολυπύρου, ποιήεντος,
 ἠγεῖτο μνηστήρσι, μάλιστα δὲ Πηνελόπειῃ
 ἠνδανε μύθοισι· φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῆσιν·
 ὁ σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·

ὦ φίλοι, οὐκ ἂν ἔγωγε κατακτείνειν ἐθέλομι 400
 Τηλέμαχον· δεινὸν δὲ γένος βασιλῆϊόν ἐστιν
 κτείνειν· ἀλλὰ πρῶτα θεῶν εἰρώμεθα βουλάς.
 εἰ μὲν κ' αἰνήσωσι Διὸς μεγάλοιο θεμίστες,
 αὐτός τε κτενέω, τούς τ' ἄλλους πάντας ἀνώξω·
 εἰ δέ κ' ἀποτρωπῶσι θεοί, παύσασθαι ἄνωγα. 405

Ὡς ἔφατ' Ἀμφίνομος· τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
 αὐτίκ' ἔπειτ' ἀνστάντες ἔβαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος·
 ἐλθόντες δ' ἐκάθιζον ἐπὶ ξεστοῖσι θρόνοισιν.

Ἡ δ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε περίφρων Πηνελόπεια,
 μνηστήρεσσι φανῆναι ὑπέρβιον ὕβριν ἔχουσιν. 410
 πεύθετο γὰρ οὗ παιδὸς ἐνὶ μεγάροισιν ὄλεθρον·
 κήρυξ γὰρ οἱ ἔειπε Μέδων, ὃς ἐπέυθετο βουλάς.
 βῆ δ' ἰέναι μέγαρόνδε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν.
 ἀλλ' ὅτε δὴ μνηστήρας ἀφίκετο διὰ γυναικῶν,

- 415 σιῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
 ἄντα παρειῶν σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα·
 Ἄντιοον δ' ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
 Ἄντιόν, ὕβριν ἔχων, κακομήχανε! καὶ δέ σε φασιν
 ἐν δήμῳ Ἰθάκης μεθ' ὀμήλικας ἔμμεν' ἄριστον
 420 βουλῆ καὶ μύθοισι· σὺ δ' οὐκ ἄρα τοῖος ἔηςθα.
 μάργε, τίη δὲ σὺ Τηλεμάχῳ θάνατόν τε μόρον τε
 ῥάπτεις, οὐδ' ἱκέτας ἐμπάξαι, οἷσιν ἄρα Ζεὺς
 μάρτυρος; οὐ δ' ὅσῃ κακὰ ῥάπτειν ἀλλήλοισιν.
 ἢ οὐκ οἶσθ', ὅτε δεῦρο πατήρ τεός ἵκετο φεύγων,
 425 δῆμον ὑποδδείσας; δὴ γὰρ κεχολώατο λήην,
 οὔνεκα ληϊστῆρσιν ἐπισπόμενος Ταφίοισιν
 ἦκαχε Θεσπρωτούς· οἱ δ' ἡμῖν ἄρσθμοι ἦσαν·
 τὸν ῥ' ἔθελον φθῖσαι, καὶ ἀπορῥᾶϊσαι φίλον ἦτορ,
 ἠδὲ κατὰ ζῶήν φαγέειν μενοεικέα πολλήν·
 430 ἀλλ' Ὀδυσσεὺς κατέρυνκε καὶ ἔσχεθεν ἱεμένους περ.
 τοῦ νῦν οἶκον ἄτιμον ἔδεις, μνάα δὲ γυναῖκα,
 παῖδά τ' ἀποκτείνεις, ἐμέ τε μεγάλως ἀκαχίζεις·
 ἀλλὰ σε παύσασθαι κέλομαι καὶ ἀνωγέμεν ἄλλους.
 Τὴν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἀντίον
 ἠΐδα·
 435 κούρη Ἰκαρίοιο, περιφρον Πηνελόπεια,
 θάρσει, μὴ τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῆσι μελόντων.
 οὐκ ἔσθ' οὔτος ἀνὴρ, οὐδ' ἔσσεται, οὐδὲ γένηται,
 ὅς κεν Τηλεμάχῳ σῶν υἱεῖ χεῖρας ἐποίσει,
 ζῶοντός γ' ἐμέθεν καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο.
 440 ὣδε γὰρ ἐξερέω, καὶ μὴν τετελεσμένον ἔσται·
 αἷψά οἱ αἶμα κελαινὸν ἐρωήσει περὶ δουρὶ
 ἡμετέρῳ· ἐπειὴ καὶ ἐμὲ πτολίπορθος Ὀδυσσεὺς

πολλάκι γούνασιν οἷσιν ἐφεισάμενος, κρέας ὀπίον
ἐν χεῖρεσσιν ἔθηκεν, ἐπέσχε τε οἶνον ἐρυθρόν.

τῷ μοι Τηλέμαχος πάντων πολὺν φίλτατός ἐστιν 445
ἀνδρῶν· οὐδέ τί μιν θάνατον τρομέεσθαι ἄνωγα,
ἔκ γε μνηστήρων· θεόθεν δ' οὐκ ἔστ' ἀλέασθαι.

Ὡς φάτο Φαρσύνων· τῷ δ' ἤρτυεν αὐτὸς ὄλεθρον.

ἦ μὲν ἄρ' εἰσαναβᾶσ' ὑπερῷα σιγαλόεντα,
κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, φίλον πόσιν, ὄφρα οἱ ὕπνον 450
ἠδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη. —

Ἐσπέριος δ' Ὀδυσῆϊ καὶ νιῆϊ διος ὑφορβὸς
ἦλυθεν· οἱ δ' ἄρα δόρυπον ἐπισταδὸν ὠπλίζοντο,
σὺν ἱερεύσαντες ἐνιαύσιον. αὐτὰρ Ἀθήνη 455
ἄγχι παρισταμένη, Λαερτιάδην Ὀδυσῆα

ῥάβδῳ πεπληγυῖα, πάλιν ποιήσε γέροντα,
λυγρὰ δὲ εἶματα ἔσσε περὶ χροῖ· μὴ ἑ συβώτης
γνοιῆ ἐσάντα ἰδόν, καὶ ἐχέφρονι Πηνελοπεΐῃ
ἔλθοι ἀπαγγέλλων, μηδὲ φρεσὶν εἰρύσσαιτο.

Τὸν καὶ Τηλέμαχος πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπεν· 460
ἦλθες, δι' Εὐμαιε. τί δὴ κλέος ἔστ' ἀνὰ ἄστν;
ἦ ῥ' ἤδη μνηστήρες ἀγήνορες ἔνδον ἔασιν
ἐκ λόχου; ἦ ἔτι μ' αὐτ' εἰρύαται, οἴκαδ' ἰόντα;

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφησ, Εὐμαιε συβῶτα·
οὐκ ἔμελέν μοι ταῦτα μεταλλῆσαι καὶ ἔρεσθαι, 465
ἄστν καταβλώσκοντα· τάχιστα με θυμὸς ἀνώγει,
ἄγγελίην εἰπόντα, πάλιν δεῦρ' ἀπονέεσθαι.
ὠμήρησε δέ μοι παρ' ἐταίρων ἄγγελος ὠκύς,
κῆρυξ, ὃς δὴ πρῶτος ἔπος σῆ μητρὶ ἔειπεν.

ἄλλο δέ τοι τόγε οἶδα· τὸ γὰρ ἶδον ὀφθαλμοῖσιν 470
ἤδη ὑπὲρ πόλιος, ὅθι Ἐρμαῖος λόφος ἐστίν,

ἦα κίων, ὅτε νῆα θοὴν ἰδόμην κατιοῦσαν
 ἐς λιμέν' ἡμέτερον· πολλοὶ δ' ἔσαν ἄνδρες ἐν αὐτῇ·
 βεβροῖθει δὲ σάκεσσι καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν·
 475 καὶ σφέας ᾤσθη τούς ἔμμεναι, οὐδέ τι οἶδα.

Ὡς φάτο· μείδησεν δ' ἱερὴ Ἴς Τηλεμάχοιο,
 ἐς πατέρ' ὀφθαλμοῖσιν ἰδὼν· ἄλεινε δ' ὑφορβόν.

Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε
 δαῖτα,

δαίνυντ'· οὐδέ τι θυμὸς ἐδέυετο δαιτὸς εἵσης.
 480 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 κοίτου τε μνήσαντο καὶ ὑπνου δῶρον ἔλοντο.